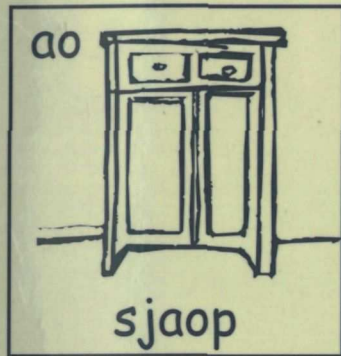

Diepenbeeks

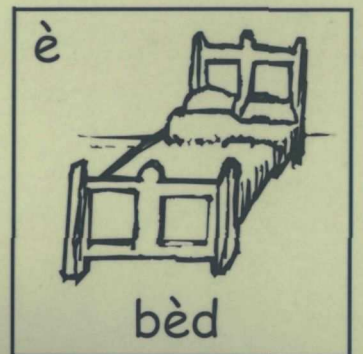
Eigenwoordig en Eigenzinnig

Heemkundige Kring Diepenbeek

Diepenbeeks

*Eigenwoordig
en
Eigenzinnig*

Als dit boek, "zo is er maar één"! Dit is de vrucht van vier jaar vlijtig werk van een groep enthousiastelingen uit en rond de Heemkundige Kring, stevig geholpen door tientallen dorpsgenoten.

Het is meer dan een opsomming van dialectwoorden.

Ouderen en misschien vooral jongeren zullen het met belangstelling lezen: het is een spiegel van de Diepenbeekse dorpsgemeenschap zoals ze in haar taal gestalte heeft gekregen.

Je kunt erin blijven bladeren en met hoofdknikjes glimlachen: bepaalde woorden en uitdrukkingen zaten misschien vaag ergens in het onderbewustzijn opgeslagen; door jouw glimlach treden ze met een 'ach-ja!' van herkenning weer aan de oppervlakte. Ons Diepenbeeks dialect is wel een eeuwenoude dame, maar ze heeft nog pientere oogjes die getuigen van vinnig leven.

Dit boek vol 'eigenwoordigheden' en 'eigenzinnigheden' bevat twee delen.

A. Over het Diepenbeeks.

1. Eerst zetten we een kleine vierduizend Diepenbeekse woorden alfabetisch in het gelid, met hun betekenis in het Algemeen Nederlands erbij. Die lijst hebben we genoemd *AOP jont AAP in 't sjoen Vlams*. Nadien doen we ongeveer hetzelfde voor een uitgebreide bloemlezing van tweeduizend Algemeen Nederlandse woorden met hun 'vertaling' in het Diepenbeeks erbij. Die lijst heet: *AAP wordt AOP in het Diepenbeeks*.
2. Vervolgens hebben we het over het *Diepenbeeks dialect* en over *bouwstenen voor een spraakkunst van het Diepenbeeks*.

B. Het Diepenbeeks over...

Daarin laten we het Diepenbeeks zijn zeg hebben over een en ander. Tijdens de ontelbare werk-uren hebben we gezien hoe bepaalde woorden vanzelf bijeen gingen kruipen in vier hokken.

1. Om te beginnen vonden ze elkaar rond het onderwerp *Van Finneke de weisvrow tot Smollers*. Een Diepenbekenaar heeft onmiddellijk door, dat dit betekent: van geboorte tot dood. Dit levert ons reeksen woorden op: van vrijage tot geboorte, anjagerijen, kaarttermen, scheldwoorden en pandoeringwoorden. Aan het andere eind van Finneke 'de weisvrow' (geboorte) staat uiteraard Smolders (kerkhof); dat zijn de woorden in verband met dood en begraven.
2. Al doende hebben we mogen vaststellen dat het Diepenbeeks bijzonder rijk is, *zoe rèèk as 't wetter diep*. Ook daar liepen de woorden spontaan samen op vier hoopjes: vergelijkingen, opvallende woorden die je bezwaarlijk in een ander dialect zult vinden, beeldige gezegden, uitdrukkingen met persoonsnamen erin.
3. Zo komen we bij *Diepenbeeks te velde*. Daar zijn de woorden in de open natuur samengetroeft rond pachthoven en persoonsnamen die zo sappig zijn dat we ze wilden bewaren voor het nageslacht. Te velde vonden we ook de eigen uitspraak en niet zelden vervormingen van aardrijkskundige namen. Ten slotte zijn er de zeer belangrijke twee lijsten met het Diepenbeeks in alles wat bloeit en vliegt.
4. De laatste stapel groepeerde de woorden waarin het Diepenbeeks aan bod komt in *rijm, ballade, lied en lintwormwoorden*.

Het geheel is rijkelijk verlucht met een paar honderd grappige tekeningen.

We hebben gezorgd voor een vorstelijke uitgave, ons Diepenbeeks waardig!